

Република Србија
МИНИСТАРСТВО ПРОСВЕТЕ

Датум: 06.04.2026. године
Београд, Немањина 22-26

ИЗВЕШТАЈ

о реализацији Јавног конкурса за доделу средстава за подстицање програма или недостајућег дела средстава за финансирање програма од јавног интереса значајних за предуниверзитетско образовање која реализују удружења у 2025. години

На основу члана 23. Став 2. Закона о државној управи (Службени гласник РС“, бр. 79/05, 101/07, 95/10, 99/14, 30/18 – др. Закон и 47/18) и члана 6. Уредбе о средствима за подстицање програма или недостајућег дела средстава за финансирање програма од јавног интереса која реализују удружења („Службени гласник РС“, бр. 16/18), Министарство просвете је расписало Јавни конкурс за доделу средстава за подстицање програма или недостајућег дела средстава за финансирање програма од јавног интереса значајних за предуниверзитетско образовање која реализују удружења у 2025. години број: 401-00-00131/2025-17 од 04.06.2025. године.

Конкурс је објављен на званичној интернет страници Министарства просвете - **Јавни конкурс за доделу средстава за подстицање програма или недостајућег дела средстава за финансирање програма од јавног интереса значајних за предуниверзитетско образовање која реализују удружења у 2025. години.**

У складу са Стратегијом развоја образовања и васпитања Републике Србије до 2030. године, Јавним конкурсом дефинисано је 8 приоритетних области:

1. Унапређивање компетенција запослених за развој социо-емоционалних вештина ученика и реализацију превентивних активности у циљу подршке целовитом развоју и добробити деце, безбедне употребе информационо-комуникационе технологије, као и у циљу превенције ризичних понашања ученика у дигиталном простору.
2. Унапређивање образовања за одрживи развој у складу са Циљем одрживог развоја 4.7 УН Агенде 2030 и Оквиром зелених компетенција Европске комисије (Green Comp: the European sustainability competence framework, EC2022);

3. Примена Референтног оквира компетенција за демократску културу Савета Европе у наставним и ваннаставним активностима.
4. Очување и неговање српског језика, историје и традиције српског народа унапређивањем компетенција васпитача и наставника за реализацију програма и активности;
5. Унапређивање наставе на језицима националних мањина или програма из области образовања националних мањина повећавањем компетенција наставника и васпитача односно деце и ученика за реализацију програма и активности на мањинским језицима односно српском као нематерњем језику;
6. Унапређивање инклузивног образовања и васпитања деце/ученика из остелјивих друштвених група (припадници ромске националне мањине, деца/ученици са сметњама у развоју и инвалидитетом, ученици избеглице и др.) кроз јачање ефикасности мера подршке са циљем смањивања осипања и повећања квалитета образовања;
7. Унапређивање наставе физичког и здравственог образовања, односно школског спорта унапређивањем компетенција васпитача и наставника за реализацију програма и активности и унапређивањем школских ресурса;
8. Оснаживање запослених у школама за препознавање ученика изузетних способности у оквиру редовне наставе и редовних школских активности.

За потребе реализације Јавног конкурса министар просвете је образовао Конкурсну комисију за утврђивање листе вредновања и рангирања пријављених програма, Решењем број: 401-00-00131/1/2025-17 од 04.06.2025. године. Конкурсна комисија је одржала два радна састанка и размотрила пријављене програме према критеријумима и мерилима које утврђује наведена Уредба и Јавни конкурс, водећи рачуна да предложени програми доприносе унапређивању система образовања и васпитања. Утврђено је да се на Јавни конкурс пријавило **138** програма. Програм подносиоца удружење грађана - чувара српске традиције и обичаја “Прела и посела” под називом “Сачувајмо обичаје и здравице кроз едукативне радионице”, није узет у разматрање с обзиром да за исти није достављена потпуна документација. Конкурсна комисија је, након бодовања програма који су испунили услове конкурса, предложила да се подржи 77 програма.

Подржани програми обухвати ли су 4.600 васпитача, наставника и професора, 9.500 родитеља, више од 10.200 деце и ученика, као и 1.000 студената. Реализовани програми допринели су да се унапреди васпитна улога школе и активно ради на развоју подстицајне школске климе. Посебно је значајан рад удружења у области развоја социо-емоционалних вештина ученика кроз реализацију превентивних активности у циљу подршке целовитом развоју и добробити деце, безбедне употребе информационо-комуникационе технологије, као и у циљу превенције ризичних понашања ученика у дигиталном простору. Родитељи и шира

школска заједница активно су били укључени у реализацију свих активности. Кроз низ едукативних радионица и пројекција еколошких филмова ученици су стекли дубља знања и увидели значај људског утицаја на животну средину. Један од резултата је развој личне одговорности према природном окружењу. Такође је веома значајно подизање еколошке свести и самих наставника, као и развијање дугорочних капацитета за укључивање еколошких тема у наставне садржаје. Значајно је нагласити да је један од ефеката ових програма развој личне одговорности према природном окружењу. Такође је значајно нагласити да су програми допринели подизању еколошке свести и самих наставника, као и развијање дугорочних капацитета за укључивање еколошке и друштвене одговорности у наставне садржаје, чиме се гради квалитетна и савремена образовна пракса. Укључивање шире заједнице кроз заједничке акције за допринос очувању природних система и животне средине, биљака, еко-система такође је био један од резултата подржаних програма. Кад је у питању језик, култура и традиција припадника националних мањина у реализованим активностима је акценат био не само на неговању матерењег језика и унапређивању метода учења матерењег језика, већ и на упознавању и дружењу са ученицима већинске националности у циљу развијања мултикултуралности и препознавању предрасуда једних о другима. Значајан резултат ових програма је и оснаживање и оспособљавање наставника за препознавање даровитих ученика, као и пружање потпуних информација о инклузивној ИОП 3 процедури. Овде се истиче унапређена педагошка свест о потреби да се даровитим ученицима посвети посебна пажња и подршка у оквиру редовне наставе и осталих школских активности.

Следи извештај о реализацији Јавног конкурса за доделу средстава за подстицање програма или недостајућег дела средстава за финансирање програма од јавног интереса значајних за предуниверзитетско образовање која реализују удружења у 2025. години, по приоритетним областима Јавног конкурса.

1. Унапређивање компетенција запослених за развој социо-емоционалних вештина ученика и реализацију превентивних активности у циљу подршке целовитом развоју и добробити деце, безбедне употребе информационо-комуникационе технологије, као и у циљу превенције ризичних понашања ученика у дигиталном простору.

Циљ ове приоритетне области односио се на унапређивање компетенција запослених у основним и средњим школама за развој социо-емоционалних вештина ученика и реализацију превентивних активности у циљу подршке целовитом развоју. Такође, велика пажња у овим програмима је посвећена ризицима и штетном утицају прекомерне и неадекватне употребе друштвених мрежа, али и на усмеравање ка коришћењу дигиталних алата у сврху учења, истраживања и развијања критичног мишљења. Поред тога, активности ових програма развијали су одговорно понашање и културу комуникације у дигиталном окружењу, али и оспособљавање ученика за препознавање ризичних ситуација на интернету. Један од циљева ових програма допринео је променама знања и свести ученика, променама у понашању у ризичним ситуацијама. Реализатори програма закључују да је највећи напредак постигнут у

повећању дигиталне писмености, повећању свести о ризичним понашањима. Такође, један од значајних резултата представља унапређење компетенција наставника, педагога и психолога, али и локалних заједница у овој области.

За ову приоритетну област подржани су програми следећих удружења: УГ **„Институт за умрежавање универзитета – УНИ“** – примарна циљна група 238 ученика 4. разреда узраста 17-18 година, гимназије „Бора Станковић“ у Нишу, (134ж и 104м); УГ **„Центар за едукацију, инклузију и развој заједнице УСПОН“** – циљна група: ученици, наставници, родитељи и шира јавност града Ваљева (36ж и 35м, 10 наставника, 10 родитеља и око 100 грађана); УГ **„Комитет знања Србије“** – обухваћено око 500 родитеља и 100 наставника, васпитача путем интернета и око 5000 деце и младих (ученика основних и средњих школа) оба пола подједнако заступљена; УГ **„Центар за развој у инапређење породичног функционисања - Хоризонти“** – укључено 622 ученика, приближно једнак број дечака и девојчица, око 121 родитељ од којих 102 мајке и 19 очева и око 1200 пратилаца на друштвеним мрежама; УГ **„КРЕАТИВА“** – примарна циљна група ученици њих око 2612 из 14 ОШ, 286 наставника, стручних сарадника и директора школа, као и око 4000 родитеља, шире школске и локалне заједнице, локалних институција и самоуправа; УГ **„Студентска унија Универзитета у Приштини“** – више од 500 средњошколаца, 60 едукатора из 12 средњих школа на територији Косова и Метохије; **Удружење студената Правног факултета у Београду“** – примарна циљна група су били ученици основних и средњих школа узраста од 12-18 година, затим наставници стручни сарадници у школама, и родитељи; УГ **„Центар за иновационе пројекте“** – примарна циљна група су били ученици основних и средњих школа, равномерно заступљени по полу, укупно око 92, а остали учесници били су њихови вршњаци, затим наставници и стручни сарадници. Индиректно кроз презентације и друштвене мреже програм је обухватио око 800 учесника; УГ **Културно просветна заједница „Жупа“** – програм је обухватио ученике основних школа узраста од 7-14 година од којих млађих основаца укупно 780 ученика оба пола и 715 старијих основаца уједначених по полу. Крајњих корисника око 1500, око 150 наставника, 3042 родитеља и 4 педагога и психолога; УГ **„Партнерски за образовање“** – примарне циљне групе биле су васпитачи, учитељи, наставници, професори, директори стручни сарадници, њих око 120, а секундарна циљна група били су ученици (око 750), родитељи (око 900); УГ **„Савез студената Београда“** – овај програм укључио је 120 ученика СШ обучених за медијаторе за решавање конфликта и самостално решавање проблема, као и око 3000 њихових вршњака, 50 наставника и стручних сарадника (20м и 30ж), 600 родитеља приближно подједнако заступљених по полу; УГ **„Цивилнет“** – Обучено је 15 тренера/ментора средњошколаца за групни рад са 150 ученика средњих школа из учешће 5 волонтера чланова наведеног удружења који су спроводили обуке и учествовали у пројектним активностима; УГ **„Организација за развој и демократију Бујановац“** – примарна циљна група овог програма били су учрници, њих 20 оба пола, различите етничке припадности узраста од 12-15 година, а секундарна циљна група били су наставници и стручни сарадници, њих 10, као и око 50 родитеља и шира заједница.

2. Унапређивање образовања за одрживи развој у складу са Циљем одрживог развоја 4.7 УН Агенде 2030 и Оквиром зелених компетенција Европске комисије (Green Comp: the European sustainability competence framework, EC2022);

Ова приоритетна област Јавног конкурса реализована је кроз едукативне радионице и пројекције еколошких филмова, а допринела је да се кроз интерактивне програме стекну дубља знања и значај људског утицаја на животну средину. Значајно је нагласити да је један од ефеката ових програма развој личне одговорности према природном окружењу. Такође је значајно нагласити да су програми допринели подизању еколошке свести и самих наставника, као и развијање дугорочних капацитета за укључивање еколошке и друштвене одговорности у наставне садржаје, чиме се гради квалитетна и савремена образовна пракса. Укључивање шире заједнице кроз заједничке акције за допринос очувању природних система и животне средине, биљака, еко-система такође је био један од резултата подржаних програма. У току спровођења ових програма није било већих одступања од првобитног плана. Све активности су спроведене у складу са унапред постављеним циљевима.

У оквиру ове програмске активности подржано је програма следећих удружења: **УГ „Клуб за УН“** – примарна циљна група чинила је 200 ученика четвртог разреда средњих школа матураната на територији Београда, мешовите структуре, као и шира омладинска популација као секундарна циљна група; **УГ „Женска пословна асоцијација“** – примарна циљна група је били су ученици и наставници средњих школа, а секундарна циљна група је обухватила родитеље и ученике у локалној заједници. Укупно је обухваћено 45 ученица и 35 ученика, родитеља око 200, шира друштвена заједница; **УГ „Студентска Асоцијација Факултета организационих наука“** – примарну циљну групу чинило је око 200 ученика завршних разреда средњих школа узраста од 17-19 година (120 ученица и 80 ученика), док су секундарну циљну групу чинили наставници и стручни сарадници средњих школа, њих 18 (12ж и 6м). Такође било је укључено и 15 студената ментора, 9ж и 6м; **УГ „Европски студентски форум на ФПН“** – примарну циљну групу чинили су ученици 4. разреда средњих школа на територији Града Београда као и предметни наставници друштвено-хуманистичких наука; **УГ „Еколошко друштво Драгачево“** – у овом програму било је 112 учесника од којих 74ж и 38м, наставника и директора из 21 основне и средње школе у Србији, као и секундарна циљна група коју су чинили родитељи и локална заједница; **УГ „Еколошко друштво Бујановац“** – циљну групу представљали су учесници из пет средњих школа у Врању, бујановцу и Прешеву, као и васпитачице из ПУ „Наша радост“ у Бујановцу. У програму је учествовало 70%ж и 30%м; **УГ „ЕКО-ОКО“ Горњи Милановац** – циљна група ученици основних школа, подједнако разврстани по полу, око 2000 наставника 80%ж и 20%м, родитељи, као и 120 службеника локалне еколошке канцеларије, оба пола подједнако; **УГ „Савез студената Машинског факултета“** – циљна група студенти и млади од 15-30 година њих око 500 од чега 300м и 200ж, секундарна циљна група око 40 професора и представника компанија од чега 24ж и 16м; **УГ „Педагошко друштво Србије“** – циљна група обухватила

је 24 ученика оба пола који су били укључени у све фазе пројекта уз локалне координаторе, затим родитељи, наставници директори и стручни сарадници; **„Удружење судената Правног факултета у Београду“** – у програм је било укључено 500 ученика од којих 270 девојчица и 230 дечака, као и 40 наставника од којих 28ж и 12м; УГ **„Центар за иновативне едукације“** – примарна циљна група је обухватила 90 учесника од којих 33 мушка и 57 женских учесника, а секундарна циљна група је чинила кориснике резултата програма њих око 2000 наставника, представника институција, шира заједница која је допринела стварању подршке у циљу ширења ефеката програма; УГ **„Удружење професора француског језика Србије“** – примарну циљну групу чинило је 100 наставника и наставница који изводе наставу лингвистичких предмета на француском језику у билингвалним одељењима у РС. Секундарна група се састојала од око 100 ученика срдњих школа и гиманизија билингвалног модела наставе (60% девојчица и 40% дечака).

3. Примена Референтног оквира компетенција за демократску културу Савета Европе у наставним и ваннаставним активностима.

У оквиру ове приоритетне области остварени су сви планирани задаци и активности које су биле усмерене ка унапређивању компетенција у области развијања критичког мишљења и иновација у настави. Преваходни циљ програма који су реализовали ове активности био је примена Референтног оквира компетенција за демократску културу у ваннаставним активностима. Програми су реализовани кроз низ радионица са ученицима, а део активности реализован је и кроз округле столове, панел дискусије. Реализатори програма наводе да је комуникација са циљном групом одржавана најчешће путем друштвених мрежа.

За ову приоритетну област подржани су програми следећих удружења: УГ **„Центар за пословне тренинге“** – за овај програм примарну циљну групу представљали су наставници и васпитачи запослени у основним и средњим школама широм РС, њих 70 од чега 50 у онлајн радионици и 20 учесника у једнодневној радионици, приближно 75%ж и 25%м; УГ **„Удружење педагога физичке културе Ниш“** - циљна група овог програма били су наставници ФЗВ али и остали наставници, њих 40, као и ученици старијих разреда основних и средњих школа у Граду Нишу, око 100. Број учесника је вишеструко превазиђен, тако да је учествовало 187 наставника (111м и 76ж), 92 ученика у огледном часу и 70 ученика у спортским активностима; УГ **„Едукација за 21. век“** – циљна група: наставници из унутрашњости, њих око 90%. Укључено је 47 учесника од којих 28ж и 19м, а били су укључени и преводиоци, модератори, представници НВО итд; УГ **„Ариљска ризница“** – у овом програму учествовало је 30 ученика оба пола подједнако, 5 наставника и предавача, и око 30 родитеља оба пола подједнако; УГ **„Центар за активизам Врање“** - циљна група у оквиру овог програма били су ученици средњошколци из Врања и Прешева, њих 25 и 5 наставника приближно равномерно распоређених по полу, а секундарна циљна група је обухватила око 300 младих и грађана локалне заједнице; **„Удружење за иновације, креативност и унапређење младих“** - укључене су следеће циљне групе: образовни радници 10, ученици 40 оба пола подједнако и око 10 родитеља и старатеља, као и представници

локалне заједнице и организација, њих 6 оба пола подједнако; УГ „**Академска иницијатива Форум 10**“ – овим програмом директно је обухваћено 155 ученика од којих 114 девојчица и 41 дечак узраста од 13-15 година, затим 67 просветних радника од којих 60 жена и 7 мушкараца; УГ „**Београдско истраживачко друштво**“ – директно укључено 20 младих узраста од 16-24 године, равномерно распоређених по полу, затим ментори, професори, шира заједница и локалне институције; УГ „**Философски вртови**“ – циљну групу овог програма чинила је студентска популација углавном оба пола подједнако заступљена; УГ „**Национална асоцијација педагошких асистената – НАПА**“ – циљна група у оквиру овог програма обухватила је педагошке асистенте за рад са ромском децом основних и средњих школа, као и ученици из 10 ОШ у градовима и општинама широм Србије. Укупан број учесника: 73 полазника обуке за ПА, 245 ученика од којих 121 девојчица и 124 дечака; УГ „**Центар за културу и развој Голубац**“ – примарна циљна група обухватила је 120 ученика подељених подједнако по полу, различитих узраста од 7. разреда ОШ до 4. године СШ. Секундарна циљна група је обухватила 15 наставника оба пола;

4. Очување и неговање српског језика, историје и традиције српског народа унапређивањем компетенција васпитача и наставника за реализацију програма и активности

Ова приоритетна област реализована је са циљем очувања српског језика, традиције и културног наслеђа, а постигнути резултати допринели су унапређивању квалитета образовања и оснаживању наставног и васпитачког кадра кроз радионице, едукативне програме, тренинге и друге активности. Значајно је подигнут ниво примене иновативних метода које су корисне за учење и очување језика и националног идентитета кроз интерактиван и практичан приступ наставним садржајима. Сва удружења која су била подржана у оквиру овог програма постигла су циљ којим су се водила током реализације свих активности спроведених у складу са пројектним планом.

У оквиру ове приоритетне области подржана су следећа удружења: УГ „**Академија младих предузетника**“; УГ „**Београдски едукативни клуб**“ – Примарна циљна група били су васпитачи у предшколским установама и наставници у основним и средњим школама који реализују наставу српског језика, историје и сродних дисциплина. Било је укључено 180 васпитача и наставника оба пола, као реализатори тренинга; УГ „**Мрежа младих Србије**“ – у оквиру овог програма учествовало је 120 наставника и васпитача од око 25 година старости, оба пола као и стручних сарадника разних образовних институција што је допринело међусобном умрежавању и размени искустава; УГ „**Српски витез**“ – примарна циљна група обухватила је око 50 ученика од 5. до 8. разреда ОШ и 10 наставника предмета Историја и Техника и технологија, а секундарна циљна група је чинила око 500 ученика Расинског округа и око 50 наставника, оба пола уједначено; УГ „**Савез младих особа са инвалидитетом са југа Србије**“ – пројектом је обухваћено укупно 25 младих, ученика 7. и 8. разреда основних школа у Врању од чега 125 девојчица и 13 дечака, секундарна циљна група обухватила је остале ученике школа, наставнике, родитеље и ширу локалну заједницу; УГ

„Национална асоцијација за старе и уметничке занате“ – примарна циљна група се састојала од 50 наставника и васпитача и преко 300 ученика приближно изједначених по полу, а секундарна циљна група је обухватила око 100 учесника, посетилаца; УГ „Студентски парламент Филозофског факултета“ – у примарној циљној групи били су наставници српског језика и књижевности у средњим школама на територији Косова и Метохије око 50, као и око 300 ученика оба пола различитих узраста и образовних профила; УГ „Art&Lutherie“ - примарном циљном групом обухваћено је око 200 васпитача као и деце предшколског узраста, а секундарна група је обухватила око 1360 учесника коју су чинили родитељи прилично равномерно заступљени по полу; УГ „Центар за образовање и културу“ – примарна циљна група се састојала од 90 наставника српског језика, књижевности, историје, ликовне културе у основним школама, од којих 50ж и 40м, док је секундарном циљном групом обухваћено око 100 ученика различитих старосних група, равномерно по полу. Такође, учествовало је и око 2000 родитеља.

5. Унапређивање наставе на језицима националних мањина или програма из области образовања националних мањина повећавањем компетенција наставника и васпитача односно деце и ученика за реализацију програма и активности на мањинским језицима односно српском као нематерњем језику

У оквиру ове приоритетне области није било већих одступања у спровођењу планираних динамика и процеса. Програми су били прилагођени свим корисницима и обрадили су широк спектар интересовања ученика и наставника када да је у питању језик, култура и традиција припадника националних мањина, али је акценат био и на упознавању и дружењу са ученицима српске националности у циљу развијања мултикултуралности и препознавању предрасуда једних о другима.

Кроз ову приоритетну област подржана су следећа удружења: УГ „Едукативни центар РОТА“ – У пројекат је било укључено 120 ученика оба пола основних и средњих школа са посебним акцентом на ученике којима је потребнадодатна подршка у развоју језичких компетенција, док је секундарна група обухватила наставнике који реализују наставу на језивима националних мањина; УГ „е – Регија“ – директни учесници су били наставници који предају Српски као нематерњи језик, њих 40, појединци који су заинтересовани за учење мађарског језика и будући наставници, њих 54. Осталих корисника је било 39; УГ „Друштво интелектуалаца Браћа Тан“ – у оквиру овог програма примарну циљну групу чинили су уметници учесници у програму 4ж и 1м, ученици из 4 одељења основне школе (60 равномерно распоређених по полу) и 4 наставника, а секундарна циљна група се састојала од родитеља ученика (око 120), шире школске заједнице и становништва општине Бечеј око (1000 учесника); УГ „Фондација Македонски школски центар“ – у овај програм је било укључено 300 ученика са већим уделом девојчица, 10 наставника и значајан број родитеља; УГ „Удружење баштована Сента“ – учесници примарне циљне групе су била деца предшколског и млађег школског узраста њих око 150, васпитачи и учитељи, око 50 лица и родитељи – око 30 лица; УГ „Фондација Pro Scientia Naturae“ Сента – примарну циљну

групу у оквиру овог програма чинили су ученици средњих школа, 100 ученика равномерно заступљених по полу, учесници радионице, њих 30, 30 педагога и 20 родитеља који су чинили секундарну циљну групу; УГ „**Центар за образовање АУКСИЛИЈУМ**“ – Програм је обухватио наставнике и ученике средњих школа у којима се настава изводи на мађарском језику у АП војводина, док је секундарну групу чинио скуп свих средњих школа на територији Кањиже и Суботице; УГ „**Национална Организација Румуна у Србији**“ – примарна циљна група у оквиру овог програма састојала се од средњошколаца из Србије и Румуније, а у секундарној циљној групи били су предавачи, наставници, историчари и активисти организације; УГ „**Удружење просветних радника општине Кањижа**“ – Овим програмом обухваћени су наставници основних школа у којима се настава одвија на мађарском језику, а секундарна циљна група били су ученици тих школа. Током реализације програма, подједнако су били заступљени учесници оба пола; УГ за **заштиту животне средине „FLOWER**“ – примарна циљна група били су ученици 4 средње школе у Сенти узраста од 15-19 година, њих око 120, док је у секундарној циљној групи учествовао велики број ученика ван Ђачког парламента, наставника, педагога и стручних сарадника, као и родитеља и представника локалне заједнице. Укупно око 300 учесника је непосредно и посредно било укључено у овај програм; УГ „**Друштво Рома Прокупље**“ – примарна циљна група овог програма били су наставници/учитељи, педагошки асистенти и ученици основношколског узраста. Директни корисници: 53 наставника из 20 школа и око 400 ученика из 20 ОШ од којих 60% девојчица и 40% дечака; УГ „**За бољи Нови Кнежевац**“ – у оквиру радионица које су организоване у склопу реализације овог програма, учествовало је око 150 ученика узраста од 7-17 година оба пола подједнако заступљена; УГ „**Позоришна радионица Роберт Молнар**“ – овај програм окупио је око 300 учесника из основних, средњих школа као и студената, што указује на разноврсну структуру и висок одазив учесника као и прилагођеност програма свим узрастима;

6. Унапређивање инклузивног образовања и васпитања деце/ученика из осетљивих друштвених група (припадници ромске националне мањине, деца/ученици са сметњама у развоју и инвалидитетом, ученици избеглице и др.) кроз јачање ефикасности мера подршке са циљем смањивања осипања и повећања квалитета образовања

У оквиру ове приоритетне области посебно је истакнут значај доприноса изградњи инклузивног и подстицајног образовног система у Републици Србији, као и подизање свести о потребама и једнаким шансама за учење и психо-социјални развој ових група. Такође, један од резултата је подршка запосленима у школама који раде са осетљивим друштвеним групама за унапређивање мера подршке. Различите активности су спроведене кроз штампања публикација, брошура, организовање радионица, интернет презентација путем којих су учесници могли да се упознају са проблемима које имају деца са инвалидитетом, а један од ефеката ових активности је повећање емпатије и побољшање односа према друштвено осетљивим категоријама. Постигнута је и значајно већа укљученост ученика са

инвалидитетом у културне токове, истакнуте су њихове потребе у друштву, али је и указано на потребу смањења дискриминације и прихватање разлика. Такође се радило и на унапређивању система ране интвенције и редовног образовања деце са говорно-језичким сметњама кроз обезбеђивање стручне подршке логопеда, саветовалишта за родитеље и обука за наставнике. Сва удружења су у извештајима навела да су циљеви њихових активности у целости реализовани у складу са првобитним плановима.

У оквиру ове приоритетне области подржани су програми следећих удружења: **УГ „Деца са ахондроплазијом Србије“** – примарна циљна група у оквиру овог програма била су деца узраста од 5-14 година (150 оба пола) од којих и деца са ахондроплазијом (9 оба пола), затим родитељи деце са ахондроплазијом, наставници, васпитачи и образовни радници (60 оба пола). Секундарна циљна група је обухватила осталу децу у локалној заједници, медије и институције и стручну јавност (око 2000 грађана); **УГ „Бели град“** – Примарна циљна група програма су били наставници и учитељи основних школа који раде са ученицима ромске националности, као и стручни сарадници, педагози, психолози који пружају подршку инклузивном образовању и пракси. Планиран је број од 180 корисника од којих 60 мушких и 120 женских; **УГ „Друштво за подршку особама са инвалидитетом – Импулс Ариље“** – примарна циљна група су била деца са говорно-језичким сметњама у учењу (7 девојчица и 11 дечака), наставници и учитељи (8ж и 4м), родитељи и старатељи (23); **Удружење дистрофичара Јабланичког округа Лесковац“** – примарна циљна група у оквиру овог програма састојала се од 90 деце узраста од 4-10 година, оба пола подједнако, затим још 270 корисника/деце која су учествовала на промоцијама и радионицама, док је секундарна циљна група обухватила библиотекарe, наставнике, учитеље ОШ, васпитаче предшколских установа, представнике домова културе и медија; **УГ „Центар за едукацију и развој омладине Београда“** – учешће у овом програму узело је 210 ученика узраста од 16-19 година од којих 115ж и 95м, а програм је достигао домашај до око 1000 лица која су индиректни корисници реализације програма; **УГ „Друштво школских библиотекара Србије“** – у реализацију овог програма било је укључено више од 200 учесника, махом жена, посебно у области школског библиотекарства и стручних служби; **УГ „Форум студената права“** – директне циљне групе програма су били ученици средњих школа у статусу избеглица, углавном из Хрватске. Од укупно 150 учесника завршних година стручних школа и гимназија било је 73м и 81ж, затим у посредно или непосредно је учествовало преко 220 учесника, углавном мајки ученика. Секундарна циљна група се састојала од ученика средњих школа који су показали интересовање за учешће у програму, укупно 20 од којих 15м и 5ж, око 30 студената и око 90 припадника шире јавности. Укупно је учествовало око 1000 мушког и женског пола подједнако; **УГ „Савез студената Рударско-геолошког факултета“** – у оквиру примарне циљне групе пројекта учествовало је 132 ученика избегличког статуса од којих 73 девојчице и 59 дечака, а у оквиру секундарне циљне групе учествовало је око 80 ученика узраста од 18-19 година са територије Београда и Новог Сада; **УГ „Развојна асоцијација младих“** – укупан број учесника директне циљне групе је 210 од којих 55%ж, а индиректних учесника путем друштвених мрежа и интернет презентација око 4700 лица од којих 62%ж.

7. Унапређивање наставе физичког и здравственог образовања, односно школског спорта унапређивањем компетенција васпитача и наставника за реализацију програма и активности и унапређивањем школских ресурса

Циљ ове приоритетне области је био рад на унапређивању физичког и здравственог васпитања и јачање компетенција наставника и васпитача за увођење иновативних приступа у наставу. Реализацијом ових активности постигнут врло значајан напредак у заинтересованости ученика за физичку активност и јачање здравих животних навика што је указало да је постигнут напредак у образовном и васпитном аспекту самих програма. Програми су указали и на проблем гојазности код деце и на важност стицања кондиције и мењања животних навика у циљу превенирања болести услед гојазности и недостатка физичке активности.

У оквиру ове приоритетне области подржана су следећа удружења: УГ „Савез учитеља Републике Србије“ – Програмом је обухваћено 175 учесника кроз реализацију шест обука за запослене у основном образовању од којих 152 учеснице и 23 учесника, док је крајњих корисника било у далеко већем броју; УГ „Клуб европских активиста“ – Примарна циљна група су били васпитачи у предшколским установама, наставници физичког васпитања у ОШ и СШ, као и наставници разредне наставе који реализују програм наставе физичког васпитања. Учествовало је 100 корисника оба пола подједнако заступљено. Секундарна циљна група су били ученици који ће дугорочно имати користи од унапређене наставе као и родитељи кроз промоцију здравих стилова живота; УГ „Ново доба“ – примарну циљну групу чинили су ученици ОШ и СШ, укупно њих 90 (48 девојчица и 42 дечака) узраста од 10-18 година са територије Новог Пазара; УГ „Едукативни развојни центар за младе Прогрес“ – примарну циљну групу чинили су наставници и васпитачи основних и средњих школа, око 500 учесника од којих 300 жена и 200 мушкараца, док је секундарна циљна група обухватила око 1000 ученика од којих је 550 ученица и 450 ученика.

8. Оснаживање запослених у школама за препознавање ученика изузетних способности у оквиру редовне наставе и редовних школских активности.

Ова приоритетна област је реализована кроз едукативне и практичне активности усмерене ка раном препознавању талената и усмеравању деце, у сарадњи са родитељима. Програм је обухватио низ едукативних радионица за оснаживање и оспособљавање наставника за препознавање даровитих ученика као и пружање потпуних информација о инклузивној ИОП 3 процедури. Као један од резултата истиче се унапређена педагошка свест о потреби да се даровитим ученицима посвети посебна пажња и подршка у оквиру редовне наставе и осталих школских активности.

Сви програми реализовани су у складу са предвиђеним планом и динамиком без већих одступања. Општи закључак је да су овакве активности значајне за добробит талентованих

ученика, за њихову идентификацију и афирмацију, али и за јачање компетенција наставника од самог препознавања талената до даљег пружања подршке даровитим ученицима.

У оквиру ове приоритетне области подржана су следећа удружења: **УГ „Омладинска културна организација“** – примарна циљна група за спровођење активности у оквиру овог програма састојала се од 10 различитих предметних наставника (8ж и 2м), док је секундарну циљну групу чинило око 100 ученика оба пола подједнако, различитих узраста са показатељима изузетних способности; **УГ „Креативни учитељи“** – број полазника у овом пројекту је 183 наставника од којих 168ж и 15м сразмерно полној структури запослених од којих 58 учитеља, 89 наставника предметне наставе 2 васпитача и 36 стручних сарадника, директора школа и наставника музичких школа; **УГ „Удружење музичких и балетских педагога Србије“** – у оквиру овог програма примарна циљна група се састојала од 200 наставника оба пола подједнако и око 200 родитеља талентоване деце; **УГ „Савез студената Београда“** – циљне групе овог програма су били ученици истраживачи 150 оба пола подједнако.